

BASIN BÜLTENİ**10.08.2026****DEVA Partili Zeynep Sudan:****“Asıl güçlü devlet, çocuğun eline silah verilmeden önce o eli tutabilen devlettir”**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, TBMM’de kabul edilen ve çocuk adalet sistemine ilişkin değişiklikler içeren kanun teklifini yazılı bir basın açıklamasıyla değerlendirdi. Çocuk suçluluğuyla mücadelenin yalnızca ceza sürelerini artıran bir yaklaşım üzerinden ele alınamayacağını belirten Sudan; risk altındaki her çocuk için erken uyarı ve erken müdahale sistemi kurulmasını, okul terkinde çocuk ve aile bazlı takip mekanizması oluşturulmasını, her ilçede ücretsiz psikososyal destek merkezlerinin güçlendirilmesini ve çocukları kullanan yetişkinler ile örgütlü yapılara yönelik mücadelenin güçlendirilmesini istedi.

“Toplumun güvenliğini de çocukların üstün yararını da aynı anda korumak zorundayız”

Açıklamasına çocuk suçluluğu karşısındaki temel yaklaşımını ortaya koyarak başlayan Sudan, şu ifadeleri kullandı: “Çocukların işlediği suçları görmezden gelemeyiz. Mağdurların adalet talebini yok sayamayız. Toplumun güvenliğini de çocukların üstün yararını da aynı anda korumak zorundayız. Ancak çocuk

suçluluğuyla mücadeleyi yalnızca ceza sürelerini artıran bir yaklaşım üzerinden ele almak, sorunun tamamını çözmez.”

“Bir çocuğu yıllarca cezaevinde tutmak, onu suça sürükleyen mekanizmayı ortadan kaldırıyor mu?”

Kabul edilen düzenlemeyle ağır suçlarda çocuklara uygulanacak hapis cezalarının sınırlarının yükseltildiğini belirten Sudan, şunları kaydetti: “Kabul edilen düzenlemeyle özellikle ağır suçlarda çocuklar bakımından uygulanacak hapis cezalarının sınırları yükseltiliyor. 12-15 yaş grubunda ağırlaştırılmış müebbet gerektiren suçlarda 13 ila 18 yıl, müebbet gerektiren suçlarda 10 ila 12 yıl; 15-18 yaş grubunda ise ağırlaştırılmış müebbet gerektiren suçlarda 19 ila 27 yıl, müebbet gerektiren suçlarda 15 ila 18 yıl arasında hapis cezaları öngörülüyor. Burada sormamız gereken temel soru şudur: Bir çocuğu yıllarca cezaevinde tutmak, onu suça sürükleyen mekanizmayı ortadan kaldırıyor mu?”

“Çocuk suçun yalnızca faili değildir; çoğu zaman aynı zamanda suç düzeninin mağdurudur”

Cezanın tek başına çocuk suçluluğunu ortadan kaldırmayacağını vurgulayan Sudan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Çocuğu suç örgütlerinin elinden alamıyorsak, uyuşturucudan koruyamıyorsak, okuldan kopmasını engelleyemiyorsak, aileye sosyal destek sağlayamıyorsak, psikolojik desteğe zamanında ulaştıramıyorsak ve çocukların dijital dünyada şiddet, suç ve bağımlılık ağlarına sürüklenmesini önleyemiyorsak, yalnızca cezayı artırarak çocuk suçluluğunu ortadan kaldıramayız. Çünkü çocuk suçun yalnızca faili değildir; çoğu zaman aynı zamanda suç düzeninin mağdurudur.”

“Çocuk, yaptığı hatadan ibaret değildir”

Düzenlemenin olumlu yönlerine de dikkat çeken Sudan, silaha erişimin engellenmesine ve mevzuattaki terim değişikliğine ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: “Çocukların ateşli silahlara erişimini engellemek amacıyla, silahını gerekli dikkat ve özenle muhafaza etmeyerek çocuğun silaha ulaşmasına neden olan kişilere 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası getirilmesi önemlidir. 18 yaşından küçüklere belirli kesici, delici ve bereleyici aletlerin satışının ve çocuklar tarafından taşınmasının yasaklanması da önleyici güvenlik açısından değerlidir. Aynı şekilde mevzuattaki ‘suça sürüklenen çocuk’ ifadesinin ‘adli süreçteki çocuk’ olarak değiştirilmesi de çocukların damgalanmaması bakımından doğru bir yaklaşımdır. Çünkü çocuk, yaptığı hatadan ibaret değildir. Çocuğun hayatını tek bir suç üzerinden tanımlamak, onun yeniden topluma kazandırılmasının önüne geçebilir.”

“Çocuğu suçtan korumak, suç işledikten sonra başlayan bir süreç değildir”

Korumanın suç işlenmeden önce başlaması gerektiğini ifade eden Sudan, cevaplanması gereken soruları sıraladı: “Çocuğu suçtan korumak, suç işledikten sonra başlayan bir süreç değildir. Çocuk daha suça bulaşmadan

devletin yanında olması gerekir. Okuldan kopan çocuğu kim takip edecek? Ailesinde şiddet bulunan çocuğu kim koruyacak? Uyuşturucu ağı tarafından hedef alınan çocuğu kim fark edecek? Sokakta örgütlenen çocuk gruplarını kim izleyecek? Sosyal medyada suç ve şiddet içerikleriyle kuşatılan çocuk için kim müdahale edecek? Ve en önemlisi: Çocuğu suç örgütüne kazandıran yetişkinlere ve suç ağlarına karşı mücadele ne kadar güçlü olacak? İşte çocuk politikamızın merkezinde bu sorular bulunmalıdır.”

“Türkiye’nin ihtiyacı çocuk cezaevlerinin kapasitesini artırmak değil, sosyal devlet mekanizmasını güçlendirmektir”

Çocuk adalet sisteminin yalnızca güvenlik ve yargı ayağından ibaret olmadığını belirten Zeynep Sudan, şunları söyledi: “Çocuk adalet sistemi; polis, savcı ve hâkimden ibaret değildir. Bu sistemin içinde öğretmen vardır, sosyal hizmet uzmanı vardır, psikolog vardır, aile vardır, okul vardır, belediye vardır, sağlık sistemi vardır ve elbette güçlü bir sosyal devlet vardır. Kanunda çocuk hakkında sosyal inceleme, yönlendirme, rehabilitasyon ve çocuğun bireysel özelliklerine göre müdahale planları öngörülmesi bu açıdan önemlidir. Fakat bu mekanizmaların kâğıt üzerinde kalmaması gerekir. Türkiye’nin ihtiyacı çocuk cezaevlerinin kapasitesini artırmak değil, çocukların suçla tanışmasını engelleyen sosyal devlet mekanizmasını güçlendirmektir.”

“Bizim önerimiz açıktır”

Sudan, çocukların suçtan korunması için hayata geçirilmesini istediği önerileri şöyle sıraladı:

- Her risk altındaki çocuk için erken uyarı ve erken müdahale sistemi kurulmalıdır.
- Okul terki konusunda çocuk ve aile bazlı takip mekanizması oluşturulmalıdır.
- Her ilçede çocuk ve ergenlere yönelik ücretsiz psikososyal destek merkezleri güçlendirilmelidir.
- Suç örgütlerinin çocukları kullanmasına yönelik mücadele yalnızca çocuğa değil, çocuğu kullanan yetişkine ve örgütlü yapıya odaklanmalıdır.
- Uyuşturucu, yasa dışı bahis, dijital bağımlılık ve şiddet içeriklerine karşı çocukları koruyacak bütüncül politikalar uygulanmalıdır.
- Çocukların yeniden suça sürüklenmesini önlemek için ceza sonrası eğitim, meslek edinme ve sosyal hayata dönüş programları zorunlu hale getirilmelidir.
- Ailelerin ekonomik ve sosyal sorunları nedeniyle çocukların suça sürüklenmesini önleyecek güçlü sosyal destek mekanizmaları kurulmalıdır.
- Çocuk adalet sisteminde görev yapan hâkim, savcı, kolluk, sosyal hizmet uzmanı ve psikologların çocuk adaleti konusunda uzmanlaşması sağlanmalıdır.

“Asıl güçlü devlet, çocuğun eline silah verilmeden önce o eli tutabilen devlettir”

Açıklamasını çocuğu suça sürükleyen koşulların ortadan kaldırılması çağrısıyla tamamlayan Sudan, şu ifadelere yer verdi: "Çünkü bir çocuğu kurtarmak yalnızca o çocuğu değil, toplumun geleceğini kurtarmaktır. Fakat bunu yapmanın yolu sadece cezayı ağırlaştırmak değildir. Çocuğu suça sürükleyen bataklığı kurutmadan, sadece çocuğu cezalandırmak adaletin eksik kalmasıdır. Biz hem mağdurun hakkını hem toplumun güvenliğini hem de çocuğun üstün yararını birlikte savunuyoruz. Çocuklarımızı suçtan korumak istiyorsak, suç işledikten sonra onları cezalandırmayı değil, suça sürüklenmeden önce onları görmeyi, duymayı ve korumayı başarmalıyız. Çünkü devletin görevi yalnızca suç işleyeni cezalandırmak değildir. Asıl güçlü devlet, çocuğun eline silah verilmeden önce o eli tutabilen devlettir."